

universitātes avīze

№ 3

IZNĀK KOPŠ 1922. GADA
25. SEPTEMBRA

ceturtdiena, 1996. gada 26. septembris

JAUNUMI

LSA DOMES SĒDE

21. septembrī notika Latvijas Studentu apvienības sēde. Tika izskatīti jautājumi par studiju kreditēšanu, studiju maksu, LU reformu, kā arī apspriesta 26. septembra akcija par "obligātā valsts dienesta" likumu.

Kā viesreferents sēdē uzstājās Augstākās izglītības un zinātnes valsts ministrs Pēteris Cimdiņš. Viņš iepazīstināja klātesošos ar LU reformas koncepcijas projektu un skaidroja reformas nepieciešamību, tās mērķus un uzdevumus.

Vēl sēdē tika izstrādāta LSA stratēģija un darbības plāns nākošajam gadam, kas ietver arī sadarbību ar Dānijas studentiem.

ATKLĀTS ZIEMEĻAMERIKAS STUDIJU CENTRS

23. septembrī LU atklāja ZIEMEĻAMERIKAS STUDIJU CENTRU un atzīmēja 50 gadadienu kopš Fulbraita apmaiņas programmas sākuma. Sarunu ar šī centra direktori Dr. Intu Briksi lasiet kādā no nākamajiem "UA" numuriem.

AISEC RĪGA UZSĀK JAUNU PROGRAMMU

Ceturtdien, 12. septembrī aizsākās AISEC Rīga beztermiņa programmas "Praktiskās lekcijas" realizācija.

Šī programma ir izveidota ar mērķi radīt ekonomiku studējošajiem iespēju iegūt praktiskas zināšanas kādā no ekonomikas jautājumiem, rast kontaktus ar varbūtējiem darba devējiem nākotnē, uzināt konkrēto uzņēmēju prasības pret saviem darbiniekiem, gūt informāciju par dažādu Latvijā ietekmīgu uzņēmumu darbību.

"Praktiskās lekcijas" ir pirmā tāda veida programma, kas norisinās Rīgā. Tajā piedalās studenti no LU, RTU, Rīgas Ekonomikas augstskolas un mācību centra "Turība". Tātad neizpaliek arī iespēja iepazīties ar citu augstskolu studentiem.

Programmā paredzētās lekcijas lasīs speciālisti no dažādiem uzņēmumiem. Un tie šī kursa klausītāji, kuri programmas ietvaros būs apmeklējuši 70% lekciju, saņems AISEC Rīga izsniegtu sertifikātu.

Pagaidām šī programma ir izstrādāta vienam gadam. Tā īstenošies mācību laikā, no septembra līdz maijam kā brīvprātīga apmeklējuma bezmaksas vienas lekcijas seminārs ārpus mācību programmas par ekonomikas kursā apskatītajām tēmām.

Kā ievads turpmākajam lekciju ciklam programmas "Praktiskās lekcijas" ietvaros 12. septembrī LU Mazajā aulā notika diskusija "Praktiskā pieredze studiju laikā – priekšrocības, iespējas, realitāte", kuru vadīja K. Streips.

Diskusijā piedalījās: J. Poriņš – Latvijas Studentu apvienības prezidents,

J. Čakste – Augstākās izglītības departamenta direktors Izglītības ministrijā,

H. Danusevičs – Latvijas Tirdzniecības asociācijas priekšsēdētājs,

J. Birznieks – Turības mācību centra vadītājs, kā arī studenti, mācībspēki un citi interesenti.

Sākotnējā diskusijas tēma tika noformulēta: "Ko varētu darīt studenti un mācībspēki studentu prakses labā?", taču drīz vien radās atsevišķi blakusjautājumi, kas patlaban ir visnotaļ aktuāli. Proti, par mācību maksu, studentu kreditēšanu, augstskolas reformu, kuri, var teikt, izskauda galveno diskusijas tēmu. Tomēr, lai kā tika raisītas valodas, vairāk vai mazāk konkrēta atbilde uz kādu no jautājumiem neparādījās.

Pēc diskusijas jautāju divām no pasākuma organizētājām – Renātei Purvinskai un Inesei Strazdiņai, – vai viņas bija paredzējušas tādu diskusijas norisi un ir apmierinātas ar tās rezultātu? Saņēmu atbildi, ka tikusi gaidīta lielāka studentu atsaucība, ar: daudzi no ielūgtajiem mācībspēkiem un uzņēmējiem nebija ieradušies.

(Turpinājums 4. lpp.)

AKTUĀLĀ INFORMĀCIJA

SĀKĀM MĀCĪTIES LU,

BEIGSIM . . .

Pašlaik studentu vidū valda liela neizpratne sakarā ar Pētera Cimdiņa paredzētajām reformām un augstskolu apvienošanu. 20. septembrī LU Studentu padome un Latvijas Studentu apvienība rīkoja preses konferenci, kurā izklāstīja studentu attieksmi pret šīm reformām.

LU Studentu padomes priekšsēdētāja Inga Samoviča pastāstīja, ka Studentu padome neatzīst veidu, cik strauji tiek veikta P. Cimdiņa iecerētā reforma. Turklāt ministrija pārāk diktē savas normas, lai gan tai vajadzētu darboties tikai kā konsultantei. Projektā nav iekļauti punkti, kurus tiešām vajadzētu mainīt. Reformas LU notiek nepārtraukti.

Studentu padome ir veikusi aptauju, kurā piedalījušies tikai 106 studenti no 10 fakultātēm, tāpēc pilnīgi droši apgalvot, ka rezultāti ir objektīvi, nav iespējams. Uz jautājumu, vai Izglītības ministrija ir tiesīga mainīt LU struktūru un pārvaldi, 66 studenti atbildējuši noliedzoši, bet pret LU apvienošanu ar Sporta pedagoģijas un Medicīnas akadēmiju protestē 81 students. Tāpat studenti uzskata, ka fakultāšu lekciju laikiem ir jābūt vienādiem un ka studiju ilgumam LU jābūt 4 gadi bakalaura studijām un 2 gadi maģistra studijām.

Studentu padome nav apmierināta ar pašreizējo LU mācībspēku darbu un vēlas panākt ātrāku tā pārvērtēšanu. Ja studiju kvalitāte pēc reformas, ja tā tiks veikta, neuzlabosies, studenti ir gatavi izteikt savu protestu atklātībā.

INGA BĒRZIŅA

ŠAJĀ NUMURĀ:

- Robeža starp universitātes un ne-universitātes izglītību – 2. un 3. lpp.
- Dzejnieks Guntars Godiņš arī par reformām 3. lpp.
- Krietnās studentes dēkas Lasiet 3. lpp.

UNIVERSITĀTES PĀRKĀRTOŠANA CIMDIŅA UN ŠĶĒLES KUNĢU IZPRATNĒ

Pilnīgi slepeni. Izplatīt tikai Latvijā!
Cimdiņa kungam radusies ģeniāla ideja (nеспēdams un arī negribēdams pārkārtot ministriju, ļoti cienījamais Cimdiņu Pēteris dzemdējis ekstraordinālu priekšlikumu, kas attaisno viņa eksistenci):

– Jāpārkārto cilvēks! Ja sievietei vai vīrietim 4 ekstremitāšu vietā būs 3 ekstremitātes, tad varēs būtiski ietaupīt naudas līdzekļus.

Teiksim. Cimdiņa kungs atsakās no vienas rokas. Žaketei būs nepieciešama tikai viena piedurkne. Saprotiet, šādas pārkārtošanās rezultātā nevajadzēs kreklam vienu piedurkni; bez tam ziemā vajadzēsies tikai vienu cimdiņu. Un noglāstīt mīļotos bērnus var arī ar vienu roku.

Šķēles kungam tā īsti pēdējā doma nepatīk, tāpēc viņš Cimdiņa visumā konstruktīvo risinājumu precizē un attīsta tālāk:

– Labāk tomēr likvidēt vienu kāju. Ja atlikušo kāju novieto simetriski pret rumpi, tad mēs strauji un pārliecinoši ielēksim Eiropā. Bez tam naudas līdzekļu ietaupījums būtiskāks. Nav vajadzīga viena bikšu stara, viena zeķe un pats galvenais – viena kurpe. Cik tās naudas aiziet par korpēm! Šais Latvijai grūtajos ekonomiskajos apstākļos mums taču jābūt taupīgiem!

Cimdiņa kunga priekšlikums guvis vispārēju ierēdņu piekrišanu (ierēdņu skaits ministrijās taču netiek samazināts). Vēl tikai rit nebūtiskas diskusijas par jautājumu – amputēt roku vai kāju.

Patiesībā dedzībā kungi savu pārliecību demonstrēs ar personīgu piemēru: Cimdiņa kungs publiski atbrīvosies no rokas, bet Šķēles kungs – no kājas. To visu, cienījamie Latvijas pilsoņi un nepilsoņi, jūs piemērotā šova gaisotnē varēsiet redzēt televīzijā.

Mēs īsti vēl nezinām, kā tas tehniski tiks realizēts. Ekstremitāte tiks nopūdēta, nosaldēta, norauta vai eleganti nocirsta ar giljotīnu, bet Cimdiņa un Šķēles kungi ir nelokāmi: Latvijas Universitātē 4 gadu apmācības vietā jābūt 3 gadu apmācībai!

Ļaunas mēles gan melšot, ka šiem kungiem galvas vietā esot protēzes. Neticiet! Tie ir izdomājumi, ļauni un pulgojoši meli: zinātne 20. gadsimta beigās vēl tik tālu nav attīstījusies! Toties ziņa, ka Šķēles kungs amputēs kāju nevis sev, bet saviem bērniem, var izrādīties arī pravietiska. Galu galā viņš taču Universitātē vairs netaisās mācīties.

Materiālu sagatavojis pakalpiņprofesors,
akadēmiķis JĀNIS STRAZDULIS

VIEDOKLIS

Kad 25. aprīli pie Saeimas nama vēroju studentu piketu (faktiski – demonstrāciju), kas bija vērstas pret obligātā valsts dienesta likuma projektu, es vispirms sajutu dziļu gandarījumu: beidzot sākusī mosties arī mūsu studējošā jaunatne, beidzot sākusī reaģēt uz to, kas notiek mūsu likumdošanas iestādē, beidzot tā pavērsusies ar seju pret politiku! Gauzām vēlu, bet tomēr reiz! Kad iznāks šis "UA" numurs, studenti atkal piketēs, jo tēma joprojām ir aktuāla.

Vērtējumi atskanējuši dažādi. Citi rāj un kaunina, citi kārtējo reizi saķer galvu, sak, kāda mums tā jaunatne! Bet dzirdamas arī aizstāvju balsis. Teikšu atklāti: esmu noteikti jūsu pusē.

Vispirms jau tāpēc, ka Latvijas Republikas Nacionālie Bruņotie Spēki, kuros jūs aicina dienēt, īstenībā nemaz vēl neeksistē. Pēc Latvijas neatkarības atgūšanas, izšķirīgās varas pozīcijās nokļuvušie bijušie kompartijas nomenklatūras darbināji bruņoto spēku organizēšanu uzticēja vakarējiem padomju armijas virsniekiem. Bet kāds ir šo virsniņu standarttips, to mēs labi zinām: ideoloģisks mankurts, varmāka pret padotajiem, uz vēdera lidējs pret priekšniecību, kultūras un morāles pigmejs, nereti arī žūpa, kukuļņēmejs un zaglis. Protams, bija un ir arī izņēmumi, bet tie nekad nav varējuši jūtami ietekmēt stāvokli armijā.

Arī mūsu "nacionālajos bruņotajos spēkos" jau no pirmās dienas zied un plaukst visas padomju armijai organiski piemītošās negatīvās īpašības, to skaitā arī t. s. "ārpusreglamē-

SAKUSTĒŠANĀS

Jaunā studenta svētkos '96

ta attiecības" jeb "ģedovščina" Neticami mežonīga, aizvēsturiska parādība, kuras apzīmēšanai latviešu un citās eiropiešu valodās pat nav attiecīga vārda – gluži tāpat, kā nav adekvātu vārdu krievu "matam"

Padomju anticivilizācijas apstākļos "ģedovščina" tika uzskatīta par normālu – kaut arī nevēlamu – parādību. Tieši tādu pašu attieksmi mēs redzam arī daudzu Saeimas deputātu, Aizsardzības ministrijas tiesu un prokuratūras darbinieku domāšanā un rīcībā. Tas taču ir fakts, ka tajos gadījumos, kad daži "ģedovščinas varoņi" nonāk tiesā, sākas tiesnešu sacensība šo "puisišu" žēlošanā un apcubinā-

šanā. Parastais spriedums – pāris gadu nosacīti, atbrīvojot noziedznieku turpat tiesas zālē. Prokurori neprotē, un valsts ģenerālprokurors Jānis Skrautiņš "neredz" un "nedzird"

Vēl viens ārkārtīgi zīmīgs fakts ar gluži liktenīgu nozīmi: vairāk nekā pusotra simta bruņoto spēku virsniņu papildus algai, ko tiem maksā mūsu valsts, saņem arī izdienas pensiju no Maskavas par padomju armijā priekšzīmīgi nodienētiem gadiem. Kā jūs domājat, godājamie jauniesaucamie, kā rīkotos šādi virsnieki, ja Krievijai ienāktu prātā nospēlēt jaunu Čečenijas variantu Baltijā? Vai viņi neievedīs jūs ap-

lenkumā? Vai nepavēlēs iet uzbrukumā pa kļaju lauku pret ienaidnieka ložmetējiem – kā to savā laikā darīja cara ģenerāļi ar latvju strēlniekiem?

Andrejs Krastiņš, polemizēdams Saeimā ar deputātu Māri Vitolu, teica, ka Vitolam no iesaukšanas neesot jābaidās, jo viņam, lūk, ieroci nevarot uzticēt. Bet vai Krastiņa kungs atzīs par iespējamu turpināt uzticēt ieročus un simtiem karavīru dzīvību virsniekiem, kas būtībā ir atklāti Krievijas algotņi? Ikviens Latvijas patriots taču ar nicināšanu atteiktos no šādas Maskavas subsidijas.

Domāju, ka Andrejs Krastiņš ir viens no nedaudzajiem

godīgajiem Latvijas politiķiem, un neapskaužu situāciju, kādā viņš nokļuvis, saņemdam aizsardzības ministra posteni. Manuprāt, tie ir sava veida slazdi, ko nesenās un, iespējams, arī nākamās opozīcijas līderim sagatavoja "Latvijas ceļa" politiķi. Jo tieši Valda Birkava un Māra Gaiļa valdības taču bija tās, kas faktiski neko nedarīja apstākļu uzlabošanai Latvijas armijā un ir pilnā mērā atbildīgas par pašreizējo stāvokli.

Šā vai tā – jālūkojas īstenībai acīs. Likums – kaut arī ar dažiem grozījumiem, tiks pieņemts, zināms skaits akadēmiski izglītotu jauniešu tiks iesaukti dienestā un pakļauti cilvēkiem, starp kuriem būs arī tādi, kuru istā vieta būtu soda rotā vai pat cietumā. Šķiet, ka Latvijas Studentu apvienībai vajadzētu izveidot sabiedrisku pārstāvniecības orgānu, kas rūpīgi sekotu, kā norit no augstskolām nākušo jauniešaukto dienests bruņotajos spēkos un ar vislielāko noteiktību un skaļumu vērstos pret katru "ģedovščinas", katru cilvēktiesību pārkāpuma gadījumu. *Dzīve liecina, ka tas ir vienīgais līdzeklis, uz ko pagaidām vēl reaģē pie varas esošie.* Vienreiz taču mūsu valstij jātieks pie patiesi nacionāliem, eiropiešiem bruņotajiem spēkiem, kurus nebūs jākaunas pieminēt, un kuros savu laiku nodienēt ikviens Latvijas pilsonis uzskatīs par goda lietu.

KĀRLIS REIMANIS,
LVU absolvents, bij.
žurnālistikas katedras
mācībspēks

TAS VAR JŪS INTERESĒT

Nekādi nevar noliegt faktu, ka universitātes līmeņa apmācība dažādās valstīs atšķiras gan saturā, gan intensitātes ziņā. Informācija par augstākās izglītības līmeņa programmām Taksonomijas pārskatā par nacionālajām izglītības līmeņa programmām, kā arī citi avoti skaidri parāda, ka minimālās iestāšanās prasības, teorētiskais un tipiskais mācību ilgums, programmas specializācijas līmenis un kvalificēšanās veidi sertifikācijai (t. i., kredītpunktu iegūšana, nacionālie vai iestādes eksāmeni, pētījumi) dažādās valstīs ir visai atšķirīgi. Acīmredzot, nacionālās izglītības programmas vai nacionālās izglītības iestāžu nosaukumi vien nesniedz salīdzināmu statistiku par augstākās izglītības programmām dažādās valstīs. Fakts, ka dažādās valstīs universitātes grādu programmu un ne-universitātes grādu programmu nacionālās definīcijas ir dažādas, nebūt nenozīmē, ka tās nevar kalpot par ļoti būtiskiem parametriem ISCED samērojami-

bas iespēju palielināšanai. Tomēr, tas nozīmē, ka augstākās izglītības kvalifikācijas tipa (t. i., universitātes vai ne-universitātes izglītības programma) starptautiskā definīcija ne vienmēr atspoguļo nacionālās definīcijas vai iestāžu nosaukumus.

PIRMIE UNIVERSITĀTES GRĀDI (OECD) EKONOMISKĀS SADARBĪBAS UN ATTĪSTĪBAS ORGANIZĀCIJAS DALĪBVALSTĪS UN NOVEROTĀJVALSTĪS

Austrālija

Bakalaura grāds (nokārtots vienkārši vai ar izcilību)

Austrija

Diplom (ļauj iegūt Magister vai Diplom-Ingenieur nosaukumu)

Beļģija

Licence/Licentiaat

Kanāda

Bakalaura grāds
Bacalaureat
Licence

Čehijas Republika

Bakalar (vai tas būtu starpposma grāds?)

ROBEŽA STARP UNIVERSITĀTES
UN NE-UNIVERSITĀTES IZGLĪTĪBU

Magistr
Inzenyr

Dānija

Bakalaura

Somija

Kandidaatti/dandidat (pirms reformas)
Licenciaatti/licenciat (medicīna, zobārstniecība, veterinārā medicīna)
Maisteri/magister

Francija

Licence
Maitrise
Titre d'ingénieur
Diplom

Vācija

Diplom (gan no universitātes, gan fachhochschule)
Magister artium
Staatsprüfung (vai šī ir kvalifikācija vai tikai eksāmens?)

Grieķija

Ptychion

Islande

Humanitāro zinātņu, izglītības un zinātņu magisters
Kandidatsprof (profesionāls grāds)

Īrija

Bakalaura grāds

Itālija

Laurea
Licenza accademia di belle arti (vai tas skaitās?)

Japāna

Gakushi

Korejas Republika

Bakalaura grāds

Meksika

Licenciatura
Maestria

Nīderlande

Baccalaureus (HBO)
Ingenieur (HBO un universitāte)
Doctorandus
Meester in de rechten

Jaunzēlande

Bakalaura grāds

Norvēģija

Candidatus (magisterii?)

Polija

Magister

Portugāle

Licenciado

Spānija

Licenciado
Arquitecto
Ingeniero

Zviedrija

Kandidatexamen (Bakalaura grāds)
Magisterexamen (Maģistra grāds)
Yrkesexamen (profesionālais grāds)

Šveice

Licence/Lizentiat
Diplome d'Etat/Staats – Diplom

Turcija

Lisans diplomasi
Muhendis diplomasi

Apvienotā Karaliste

Bakalaura grāds
Maģistra grāds (1. grāds Skotijā)

Amerikas Savienotās Valstis

Bakalaura grāds

*Izmantotā literatūra
Apvienoto Nāciju Izglītības,
Zinātnes un kultūras Organizācija.
1996. Ceļvedis pasaules augstākajā
izglītībā. Francija: UNESCO.*

SARUNA
DIVIEMDZEJA NAV
PROFESIJA

Ikviena no mums zina Guntara Godiņa vārdu. Esam viņa dzeju vai nu lasījuši, klausījušies pa radio vai arī kā citādi iepazinušies ar šo jauno cilvēku. Viņa gadu skaits šobrīd mazliet lielāks par 30. Taču mūs visus ar Guntaru vieno vēl kāds apstākļis. Arī viņš par savu Alma mater sauc Latvijas Universitāti, jo savā laikā ir studējis Filoloģijas fakultātē. Šobrīd Guntars Godiņš ir Rakstnieku savienības priekšsēdētāja vietnieks. Viņa darbs galvenokārt ir saistīts ar dažādu semināru, pasākumu, tikšanos organizēšanu. Arī dzejas rakstīšanu Guntars nav aizmirsis.

Ciemos pie Guntara devāties ar vēlmi noskaidrot – kādu šo laiku redz viņš.

Vai tev šobrīd atliek laika rakstīt dzeju?

Guntars: – Rakstnieku savienībā šajā darbā man ir pagājuši 4,5 gadi, dzejai laika atlika mazāk. Lai gan, šogad jūlijā esmu atsācis rakstīt – pēc trīs gadu pārtraukuma. Tostarp gan tulkoju un atdzejoju. Tagad ar nepacietību gaidu to brīdi, kad būšu pilnīgi brīvs. Vēl man jāpabeidz daži ligumdarbi, arī modernās somu dzejas antoloģija. Tad varēšu ķerties pie dzejas.

Kā es sāku atkal rakstīt? Jūnijā es biju Gotlandē. Visbijā notika starptautiskais dzejas festivāls, kurā piedalījās kā dzejnieks. Mēs abi ar Juri Kronbergu uzstājāmies vairākās vietās. Auditorijā bija arī izdevēji. Kāds izdevējs izteica vēlmi nākamgad Zviedrijā izdot manu grāmatu. Sapratu, ka man vajadzētu rakstīt. Vispār tas bija fantastisks seminārs, jo tajā piedalījās dzejnieki no ļoti daudzām pasaules valstīm, pat Ķīnas.

Kāda šai ziņā situācija ir Latvijā?

Guntars: – Grūtības ir. Taču tās nav tikai dzejniekiem, bet jebkuram cilvēkam, kurš nodarbojas ar mākslu. Nedomāju, ka tie darbi, kas radīti atvilknei vai skapim, ir mazāk vērtīgi nekā tie, kas tiek publicēti. Neuzskatu, ka publiska runa vai valoda ir būtiskāka nekā mana valoda, kad sarunājos viens pats. Situācija kultūrā pašlaik ir haotiska un māksliniekiem ir grūti saprast, kas notiks tālāk.

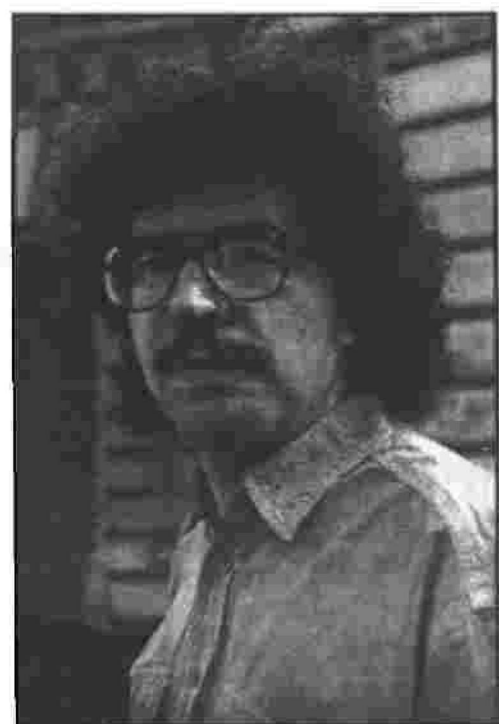
Jaunie cilvēki šobrīd tāpat raksta dzeju. Gandrīz katru gadu notiek jauno autoru semināri, kuros piedalās daudz jauniešu. Taču, ja cilvēks gatavojas ar literatūru pelnīt naudu, tas ir absurds. Ne dzeja, ne rakstniecība nav profesija. Nevienā pasaules valstī nav rakstnieku, kas ar literāro darbu varētu iztikēt. Izņemot, protams, kādu īpašus dižgarus kā, piemēram, Astrīda Lindgrēna – Zviedrijā.

Kā tu uztver sadzīves problēmas?

Guntars: – Man liekas, ka

mēs pārāk daudz runājam par problēmām. Runājot šķiet, ka tad šīs problēmas atrisināsies. Tā nav. Domāju, ka tās problēmas, kas ir manī, tās ir manas personiskās. Manā vietā ar tām neviens netiks galā. Pašam tas būs jāizdara.

Cilvēku savstarpējās attiecības tavā skatījumā.

Guntars Godiņš

Guntars: – Vai tās būtu, piemēram, vīriešu un sieviešu attiecības – tās nevar regulēt, nevar ietekmēt ar avīzēm, ar televīziju un pamācot. Tā ir māka, arī sagādīšanās un likums – viss kopa. Attiecības veido un var novērtēt tikai tie cilvēki, starp kuriem šīs attiecības ir.

Cilvēku attiecības arī psiholoģiski nevar izskaidrot. Tās ir daudz sarežģītākas nekā parasts apspriešanas temats. Teorijas šādās attiecībās, manu prāt, nepastāv. Domāju, ka nekas cits jau mums dzīvē nav. Mēs visu laiku nepārtraukti atrodamies šajās attiecībās. Vīrietis ar sievieti, ģimenē, ar draugiem un paziņām.

Ko tu domā par šodienas studentiem?

Guntars: – Varu viņus tikai apskaust labā nozīmē. Manā laikā es nevarēju apgūt tās zināšanas, kādas jauniešiem iespējams apgūt tagad. Pirmkārt, ir jāizmanto šis laiks. Domāju, ka šis ir profesionāļu laiks. Ja cilvēks gribēs atrast sev darbu, viņš būs spiests sevi sagatavot ļoti augstā līmenī, sākot no valodu zināšanām un beidzot ar tām, kas nepieciešamas darbā. Agri vai vēlu, kā redzu to no saviem puikām, jaunieši saprot, ka bez zināšanām viņi nekur netiks. Arī tas palīdzētu, ja par to vairāk runātu skolā. Lai gan vislabākais palīgs būs prakse – kad viņiem vajadzēs izvēlēties, kur iet un kur dabūt darbu šajos laikos. Jauniešiem šodien ir grūti, bet viņiem ir arī viegli. Jo ir iespējas, un pārējais ir atkarīgs tikai no viņiem.

Šobrīd sabiedrību ir savīļņojušas vēsmas par reformām Latvijas Universitātē, kas nāk no Izglītības ministrijas. Doma ir apvienot trīs augstskolas: Latvijas Universitāti, Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmiju un Latvijas Medicīnas akadēmiju.

Guntars: – Es domāju, ka tikmēr, kamēr vēl nav izstrādāts pilnīgi strikts un sagatavots modelis, kāda varētu būt šī apvienošana, ko tā dotu, tikmēr to nedrīkst paziņot. Tā bija pirmā un rupjākā kļūda. Nesagatavotus projektus ir viegli paziņot. Līdz ar to, radot pilnīgu haosu gan mācību iestādēs, gan Saeimā, gan valdībā. Domāju, ka tagad, kad šis haoss un strīds ir noticis, nekas vairs nenotiks. Jo nav paša pamata. Kamēr neesmu reāli redzējis projektu, neuzskatu, ka ir vajadzīgs par to runāt.

Kādas ir tavas vērtības dzīvē?

Guntars: – Viena vērtība ir manas zināšanas. Otra vērtība ir šis laiks, kuru, es domāju, neviens cilvēks nevar iemācīties izmantot pilnībā. Tā ir vērtība, kuru mēs nekad nenovērtējam, un kura pazūd. Citas vērtības, tik ātri kā laiks, nepazūd. Trešā vērtība – labas attiecības starp cilvēkiem.

No kurienes tu saņem labās enerģijas?

Guntars: – No cilvēkiem. Manā darbā es daudz saskaros ar cilvēkiem dažādās pasaules malās, ne tikai Latvijā. Tie ir rakstnieki, kritiķi, žurnālisti. Tie ir citas mentalitātes cilvēki. Attiecības ar latviešiem ir vienas, bet attiecības ar igauņi, francūži vai somu ir pavisam citādas.

Kāda izskatās Latvijas literatūra pasaulē?

Guntars: – Arī mūsu literatūra ir citādāka, tādēļ vēl vairāk mums ir jāstāsta, kas mums jauns literatūrā. Eiropas skola, ir mazliet pagurusi no sevis. Un tad pēkšņi ienāk kāds lietuvietis, igauņis vai latvietis ar citādu domāšanu. Kaut kas tur varbūt novecojis, bet kaut kas pilnīgi negaidīts. Arī es to izjutu, kad man pievērsa uzmanību piemēnētais izdevējs. Vizma Belševica, Knuts Skujenieks – tās ir vērtības, kas nāk ne tikai no viņiem pašiem, bet arī no tās zemes un vietas, kur viņi dzīvo. Latviešu literatūra un māksla Eiropā ir ieguvums. Tā ir negaidītība. Latviešiem, lietuviešiem, igauņiem šis ir veiksmīgs laiks, lai ar saviem darbiem ienāktu zviedru, somu, dāņu literatūras aprītē. Tā ir izjūta, ko esmu guvis dažādos semināros.

Vai jūti sevi tieši kā dzejnieku?

Guntars: – Es nedomāju, ka rakstnieks var teikt, ka viņš ir rakstnieks. Tāpat es nekad neesmu teicis, ka esmu dzejnieks. Jo es nezinu – vai rīt es uzrakstīšu kādu rindu vai ne. Neuzskatu, ka literatūra ir dota profesija uz mūžu. Literatūra varbūt ir dota tai mirkli, kamēr tu spēji rakstīt. Ja nē – tad tu vairs neesi tās profesijas pārstāvis. Katra rakstnieka, dzejnieka, tulkotāja apziņā ir – vai tu vari vai nevari. Tā nav ieprogrammētība. Tā ir mana zemapažiņa, kas tikpat labi var būt un vairs nebūt. Tās ir manas emocijas.

Ar Guntaru Godiņu
sarunājusies
MĀRA SADOVSKA

MĒS PIE VIŅIEM

KRIETNĀS STUDENTES
DĒKAS ČEHIJAS CEĻOS UN
PRĀGAS IELĀS JEB PĪEZĪMES
UZ LAPU STŪRIEM

- Ja tu neesi izbaudījis Prāgu nakti, tu neesi bijis Prāgā.
- Čehu policistiem patīk blondas meitenes.
- Izbaudi karstus minerālūdeņus Karlovy Vary.

□ Sameklē lētu čehu kafējnicu un nobaudi ābolkūku par 5 kronām.

□ Čehijā ir viss, izņemot "Staburadzes" cepumus.

□ Vasarā vislētākais saldējums ir Mc Donaldā.

□ Mc Donaldā vieta, kur pat "ķeizars iet ar kājām", ir bezmaksas.

□ Kā katrā kārtīgā Eiropas pilsētā arī Prāgā ir statuļa – jātnieks uz zirga.

□ Vislabākā satikšanās vieta ir Vaclavskes namesti pie jātnieka statujas.

□ Astronomiskais pulkstenis – 12 apustuļu statujas katrā pilnā stundā un nestrādā pēc 9 vakarā.

□ Prāgu nakti var izjust, nopērkot pudeli vīna un baudot to divvientulībā uz Kārļa tilta.

□ Kārļa tilts – ielu muzikantu un mākslinieku paradīze

□ Mlenikas pils, kur var nobaudīt vīnus un atklāt, ka pils namatēvs ierīkojis vīna blašķes grāmatas maketā, lai sieva neredzētu.

□ Strahovas klostera Filosofiskajā zālē var atrast senu Eiropas karti, kur Eiropa attēlota kā jaunava un Prāga kā tās sirds.

□ Vasarā laba mājvieta ir Mūzikas koledžas kopmītnes Hradebnī ielā. 350 kronas nakti, toties istabas divvietīgas, katrā istabā klavieres un lepnākās – pat melns flīgelis.

□ Prāga – gulbju pilsēta, ja ietaupījies kāda maizes doņiņa, droši dodieties pie Vltavas un sauciet "Gulbīti, gulbīti, kustini kājiņas, aiznes mani uz laimīgo zemi".

□ Maksāt lielas ieejas maksas vēsturiskajos objektos ne vienmēr ir "prāta darbs", labāk nopirkt "Ludmilas" vīnu un vērot saulrietu no Kārļa tilta.

□ Arī Prāgā ir biļešu kontrolieri.

□ Bitlu dziesmas un pantomīma, un dejas, un lelles – tas viss Prāgā saucas "melns teātris"

□ Džona Lenona siena – piemineklis brīvībai

SLUDINĀJUMI
REKLĀMA
INFORMĀCIJA

**AIESEC RĪGA UZSĀK JAUNU
PROGRAMMU**

(Turpinājums no 1. lpp.)

Diskusijā apspriežamie jautājumi arī izkārtojās citādā hierarhijā, nekā bija paredzēts. Taču apgalvot to, ka šī diskusija pilnīgi neattaisnoja savu mērķi, nevarētu, jo viena atbilde uz tās centrālo jautājumu izkristalizējās – studenti neiegūs praktisku pieredzi gaidot, kad viņi tiks uzaicināti iesaistīties uzņēmējdarbībā. Tas ir jādara pašiem – jāizstrādā biznesa plāni un dažādi projekti un jāgriežas firmās, un tie jāpiedāvā. Idejām ir jābūt kvalitatīvām, nevis kvantitatīvām, tikai tad varēs domāt par reāli sasniegamiem pozitīviem rezultātiem.

RITA KAŠS

***

Sākot ar šo mācību gadu, AIESEC Rīgā uzsāk jaunu programmu "Praktiskās lekcijas". Tā ir iespēja ikvienam studentam un arī citiem interesentiem uzzināt ko vairāk par tiem teorētiskiem ekonomikas jautājumiem, ko pasniedz augstskolās, bet šoreiz no lektoru - praktiķu puses, t. i., lekcijas lasīs pārstāvji no dažādiem uzņēmumiem. Šī programma istenosies kā bezmaksas vienas lekcijas seminārs ārpus mācību programmas.

Katru mēnesi tiks apskatīts kāds noteikts ekonomikas jautājums. Tā, piemēram, oktobrī uzstāsies pārstāvji no Rīgas Fondu biržas, Latvijas Attīstības aģentūras un Ekonomikas ministrijas. Par jaunumiem datortehnikas zinātnē lasīs - IBM. Lekcijas notiks četru augstskolu telpās Rīgas Ekonomikas augstskolā, Rīgas Tehniskajā universitātē, Latvijas Universitātē un Turības mācību centrā, ne biežāk kā divas reizes nedēļā.

Ja Tevi ir ieinteresējusi šī ideja, meklē "Praktisko lekciju" reklāmas plakātus jebkurā Rīgas augstskolā, kurā māca ekonomikas zinātni. Pirms katras lekcijas vēlama pierakstīšanās AIESEC Rīgā ofisā, Aspazijas bulv. 5, 501. telpā.

Ja Tu būsi apmeklējis 70% lekciju šajā mācību gadā, Tev būs iespēja saņemt AIESEC Rīga izsniegto sertifikātu. Bez tam Tu vari iesaistīties jebkurā citā AIESEC Rīga programmā un piedalīties Starptautiskās studentu apmaiņas, studentu datu bāzes, Karjeras dienas 97, Latvijas Jaunatnes kataloga, augstākās izglītības programmas realizēšanā, kā arī īstenot savas nepiepildītās idejas.

LĀSMA KRŪMIŅA

**ŠVEICES VĒSTNIECĪBA
PIEDĀVĀ ŠĀDAS STIPENDIJU
PROGRAMMAS, KURAS
ŠVEICES VALDĪBA IR
PAREDZĒJUSI LATVIJAS
REPUBLIKAI:**

1) īpaša stipendiju programma Austrumeiropas valstīm:

Šī programma ir paredzēta tikai aspirantiem/doktorantiem, kas dzimuši pēc 1962. gada 1. janvāra, un universitāšu absolventiem. Visām Austrumeiropas valstīm kopā tiek piešķirtas 20 stipendijas.

Pretendenti nepieciešama akadēmiskā kvalifikācija un izcilas vācu vai franču valodas zināšanas.

Priekšroka tiek dota pretendentiem, kuriem jau ir vai kuri plāno kooperāciju ar Šveices universitātēm.

Pretendenti nepieciešams savas augstskolas valodu departamenta izsniegts valodas sertifikāts. Pieteikšanās līdz 1997. gada 6. janvārim.

2) regulāra divpusēju stipendiju programma.

Tiek piešķirtas 2 stipendijas Latvijas augstskolu absolventiem, dzimušiem pēc 1962. gada 1. janvāra, ar labām vācu vai franču valodas zināšanām, visās akadēmiskajās specialitātēs.

Programma ir balstīta uz apmaiņas principa un piedāvā 2 gada stipendijas, kuras paredzētas pilnam akadēmiskajam gadam jebkurā Šveices augstskolā.

Dokumenti jāiesniedz līdz 1996. gada 6. decembrim. Pretendenti tiks uzaicināti uz valodas testu Šveices vēstniecībā.

Tuvāka informācija un iesnieguma veidlapas LŽP KC, Rīgā, Kaļķu ielā 1, 322. telpā. Pieņemšanas laiki: otrdienās un ceturtdienās no 15.00 līdz 17.00, trešdienās no 10.00 līdz 12.00. Tālrunis 7-227954.

KC vadītāja M. SNIKERE

**'NEPANESAMĀ TEĀTRA
ARTELIS' IR KLĀT!**

No 2. līdz 13. oktobrim Dailes teātra Kamerzālē pirmo reizi plašākai publikai ir iespējams noskatīties "Nepanesamā teātra arteļa" izrādes. Ar šo jaunā teātra projektu sevi piesaka jaunie aktieri un režisori - Kultūras akadēmijas IV kurss.

Savā pirmajā izgājienā jaunais teātris skatītājiem rādīs četras izrādes: Viestura Kairiņa iestudēto Aleksandra Puškina "Akmens viesi", Gata Šmita versiju par Viljama Šekspīra lugu "Ričards III", kā arī Dž. Dž. Džilindžera veidotās izrādes - "Concerto grosso Nr. 1" un "Mollojs jeb dzīve bez istabenes".

Par teātri, tā tapšanu un nākotnes iecerēm stāsta viens no teātra režisoriem GATIS ŠMITS.

- Ar ko šis teātris atšķirsies no citiem?

- Mēs esam neakadēmisks teātris, taču neesam arī studentu trupa, jo strādāsim diezgan profesionāli.

- Kas raksturīgs teātra pirmajām četrām izrādēm?

- Tās ir diezgan atšķirīgas, jo tās veidojuši trīs dažādi režisori. Tām nav nekādas kopīgas platformas.

- Kā tapa šis jaunais teātris?

- Ideja par šādu teātri radās jau gandrīz pirms gada. Tad sākam meklēt atbalstītājus, rakstījām projektus. Mūsu idejas atbalstīja Sorosa fonds - Latvijas Kultūras ministrija un Dailes teātris. Jauno teātri nodibinājām šī gada sākumā. Intensīvus mēģinājumus sākām vasarā. Skatītāji varēs redzēt, ko esam izveidojuši, visu vasaru mēģinot no rīta līdz vakaram.

- Ko esat nolēmuši darīt turpmāk?

- Domājam izveidot patstāvīgu trupu, lai visi 18 kursa studenti neizklistu dažādos teātros. Atšķirībā no lielajiem teātriem, mēs nebūtu pakļauti konjunktūrai un darbotos uz atšķirīgiem finansiāliem pamatiem.

- Kad varēs redzēt jūsu nākošās izrādes?

- Jau līdz gada beigām būs vēl divas pirmizrādes.

INGA ULNICĀNE

**'NEPANESAMĀ TEĀTRA ARTEĻA' IZRĀDES
DAILES TEĀTRA KAMERZĀLĒ**

- 2. oktobrī 19.00 A. Puškina "Akmens viesis" rež. V. Kairiņš
- 3. oktobrī 19.00 Dž. Dž. Džilindžers "Concerto grosso Nr. 1" rež. Dž. Dž. Džilindžers
- 4. oktobrī 19.00 V. Šekspīrs "Ričards III. Jorku ģimenes pēdējā ziema." rež. G. Šmits
- 5. oktobrī 13.00 A. Puškina "Akmens viesis" 18.00 Dž. Dž. Džilindžers "Mollojs jeb dzīve bez istabenes" rež. Dž. Dž. Džilindžers
- 6. oktobrī 13.00 Dž. Dž. Džilindžers "Concerto grosso Nr. 1" 18.00 V. Šekspīrs "Ričards III. Jorku ģimenes pēdējā ziema"
- 7. oktobrī 19.00 A. Puškina "Akmens viesis"
- 8. oktobrī 19.00 Dž. Dž. Džilindžers "Mollojs jeb dzīve bez istabenes"
- 9. oktobrī 19.00 V. Šekspīrs "Ričards III. Jorku ģimenes pēdējā ziema"
- 10. oktobrī 19.00 Dž. Dž. Džilindžers "Concerto grosso Nr. 1"
- 11. oktobrī 19.00 Dž. Dž. Džilindžers "Mollojs jeb dzīve bez istabenes"
- 12. oktobrī 13.00 Dž. Dž. Džilindžers "Mollojs jeb dzīve bez istabenes" 18.00 V. Šekspīrs "Ričards III. Jorku ģimenes pēdējā ziema"
- 13. oktobrī 13.00 Dž. Dž. Džilindžers "Concerto grosso Nr. 1" 18.00 A. Puškina "Akmens viesis"

Bijetes cena Ls. 1.50. Bijetes var iegādāties Dailes teātra kasē.

ARSENĀLS

Varam teikt "Arsenāls" aizgājis, lai atgrieztos pēc diviem gadiem. Tas turpinās arī vēl šobrīd, jo vairākas filmas rādīs kinoteātros, piemēram, "Rīgā" - "Kristīne Lavransa meita", "Andalūzijas suni" - "Il Postino", šķiet, arī He Ji filmu "Pastnieks" - visas kinokritiķu slavētas filmas.

Kāds bija "Arsenāls" savā desmitgadē? Diezgan nopietns, pat traģisks un laimi alkstošs - tādu filmu varoni varētu vispārināt pēc redzētajam filmām.

Freds Kelemens savai filmai "Liktenis" izvēlējās moto no Dalailamas mutes: "Attālums starp mūsu dzīvi tagadnē un eksistenci ellē reizēm nav garāks par vienu elpas vilcienu."

Ir kam veicas noķert laimi, ir kam tā paslīd garām... Varbūt nākošais "Arsenāls" būs gaišāks un iepriecinās mūsu visu nogurušās cerības.

ILZE BRINKMANE

LU BIBLIOTĒKA SVEICINA visus studēt gribētājus un mācīt varētājus jaunajā mācību gadā!

Esam priecīgi paziņot, ka bibliotēka arī turpmāk rūpēsies par jūsu garīgo barību - grāmatām (ar piebildi: Universitātes maka biežuma ietvaros un dāvinātāju dāsnuma robežās).

Bibliotēkas galvenā ēka, kurā sakopotas ziņas par visām jums pieejamām grāmatām, atrodas Kalpaka bulvārī 4. Mūsu darba laiks: no plkst. 10.00 līdz 20.00, sestdienās un svētdienās no plkst. 10.00 līdz 16.00. Te jūs varat izmantot zinātniskās literatūras abonementu, vispārējo, periodikas un reto izdevumu lasītavu, uzzīpu literatūras lasītavu. Te varat pasūtīt kopijas un, protams, izmantot visu veidu katalogus un kartotēkas. Neuztraucieties, visas neskaidrības jums palīdzēs novērst konsultantes bibliogrāfes.

Atgādinām - katru ceturtdienu uzzīpu lasītavā (222. telpā) atvērta jaunieguvumu izstāde, bet reizi mēnesī to katedru pasniedzēji, kuri izteikuši vēlēšanos, saņem jaunienākušo grāmatu sarakstus. Ja arī jūs vēlaties būt informēti par to, kas jauns bibliotēkā, kā arī, ja vēlaties izdarīt korekcijas jau pasūtītajos literatūras sarakstos, lūdzu, dariet to zināmu informācijas sektoram (227. telpa, tālr. 7-220087).

*Bibliotēka ir atvērta!
Veiksmīgu mācību gadu!*

Lielākais LIETOTO APĢERBU VEIKALS atrodas Centrāltirgus rūpniecības preču tirgū, pa labi no Turgeņeva ielas vārtiem. Cenas līdz 30 santīmiem. Veikals atvērts katru dienu no pl. 8.00 līdz 17.00, izņemot pirmdienas.

**STUDENTU POLIKLĪNIKA NAV
BEZMAKSAS**

Mainoties kārtībai, kādā tiek finansēta Studentu poliklīnika, no šī gada septembra Studentu poliklīnikā vairs netiek sniegti bezmaksas pakalpojumi. Visi izdevumi jāapmaksā pašiem studentiem.

Pastāv iespēja saņemt pabalstu no fakultātes stipendiju fonda, medicīnas pakalpojumu izdevumu segšanai, neatkarīgi no ārstniecības iestādes, kurā tika sniegta medicīniskā palīdzība. Par pabalstu piešķiršanu lemj katra fakultāte atsevišķi. Tomēr par iespējām saņemt pabalstu noskaidrojiet pirms medicīnas iestāžu apmeklēšanas.

KONKURSS

Dzīvē reizēm gadās kļūdoties, jo nekļūdās tikai tas, kas neko nedara.

Liela drosme ir savas kļūdas atzīt - mēs to darām, tādēļ publicējam iepriekšējās krustvārdu miklas pareizo variantu.

Konkursa 2. kārtā punktus jau ieguvuši: INESE KAUKĒ (vadībniece), GINTS PLIVNA (fizmats), ARVĪS BIRKMANIS (fizmats).

- HORIZONTĀLI. 1. Pilsēta Krievijā. 11. Veidojums dārzā. 13. Nīderlandes muižnieki, kas 16.gs. cīnījās pret Spānijas karali. 14. Debess ķermeņu novirzīšanās no regulāras kustības pa orbitu. 17. Krievu kinorežisors (1932-1986). 18. Viršu dzimtas augi. 20. LR 6. Saeimas deputāts. 21. Pilsēta Dānijā. 23. Ierīce atslēgšanai. 25. Ķīmisku elementu grupa. 28. Grimase. 29. No vienas puses uzspiests starpvalstu līgums. 30. Bradāt. 31. Elektronu izstarošana. 34. Plātzaugu kārtas zivis. 36. Troksnis (angliski). 37. Alva. 38. Pārtikas produkts. 39. Garens padziļinājums. 40. Bagātība. 41. Folkloras žanrs. 42. Pilsēta Ungārijas R.
- VERTIKĀLI. 1. Balsojot pieņemts lēmums. 2. Lauk-

- saimniecības zinātne. 3. Piedzīvojumu meklētājs. 4. Garšaugš. 5. Itāļu komponists (1678-1741). 6. Intervāls mūzikā. 7. Mākslas darbs. 8. Igaunņu dziedātājs (1920-1975). 9. Īpašs pulkstenis. 10. Senlatviešu dievība. 11. Angļu rakstnieks (1812-1870). 12. Metāla pūsamais mūzikas instruments. 15. Zirdziņš. 16. Ne-kaunīgs cilvēks. 19. Lauksaimniecībā izmantojama zeme. 22. Veselības aizsardzības iestāde. 24. Pilsēta Zviedrijā. 26. Rotājums korintiešu kolonnu kapitēļos pēc tāda paša nosaukuma auga. 27. Vieta tuksnesī. 32. Galvas daļa. 33. Neliela jūras daļa. 35. Auga daļa. 38. Jēdziens ķīniešu klasiskajā filozofijā. 39. Ukrainas "Tautas fronte"

"Universitātes Avīze"
 Redaktore ILZE BRINKMANE
 Tekstus rediģē: GINTA LUKŠEVICA
 Datorsātkumu veido: JĀNIS ZUTERS
 Numurā izmantoti ALDA ZELMEŅA un INGARA MARICA foto
 Adrese: Raiņa bulv.19, 110.telpa, Rīga, LV-1586
 Tālrunis un fakss: 7222944
 Elektroniskais pasts: luua@lanet.lv
 Timeklā māja: http://www.lanet.lv/~luua
 Reģistrācijas apliecības Nr.535.
 Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz "UA" obligāta.
 Redakcijas viedoklis ne vienmēr sakrīt ar rakstu autoru viedokli.